

ing over
r harte
rmatie".
de apos-
hebben.
en hier?
en, de
de kleine
„lokken"

ET Boek
n zonder
boek der
terste de
zeggen.
de? Om
a Nathan
K. S.

n
l

ang aan.
itspraak-
al of niet
. De uit-
het pro-
uimt in
ken, van
zich door,
ig komt;
rlden be-
nog om
el anders
an wie ze
in uit el-
otte aan-
oord van
meer en
die voor

nga. Ook
i. J. Rid-
„de alge-
een paar
oo te pas
diensten
uitspra-
kwaad
is", maar
orde van
en stand-
nl. op dat
die Rev.
over de
arvan de
rdgeraad

zijn ge-
genadige

der ame-
weet van
r schrijft
n te heb-
schreven.
echt han-
van een
menschen
breijdanus
de zweeg
Kalama-
heeft een

ge, of ge-
doet te
ar ik ont-
ruik weer
EEN. Ik
i in allen
e mensch
o iets als
daar die
INDHEID
of gena-

ingen van
et libera-
e met den
leerenden)
vergeleek
ij schrijft:
reven. Hij
angen.
en bij de
conferen-
georgani-
formeerde

edrijf

taad (der
Friesland)
e met den
leerenden)
vergeleek
ij schrijft:

reven. Hij
angen.
en bij de
conferen-
georgani-
formeerde

n de dief-

; waar de

verrijen) en

niet met een dochter? Zou de heer Algra ons ook na-
der de waarde van zulk een besluit kunnen aantonen?

IV. De synodes van 1948 te Eindhoven, en te Den
Haag 1949 besloten samen te werken met de Javaanse
kerken. Die zijn volop oecumenisch en los van Neder-
land. (Di loer negri!).

Zie straks maar eens hoe ze zich zullen inschakelen
te Bangkok. Ze hangen prof. Chao aan de lippen. Ze
sloten zich aan bij de Wereldraad.

Nog wel op voorstel van de heer Algra zelf, werken
zijn kerken met hen samen. Den Haag besloot zelfs,
dat de a.s. zendelingen beroepen worden en door de
Nederlandse en door de Javaanse kerken.

Dat was dus zo:
Eerste beroep: Synodale kerken
+ 4 formulieren van enigheid
+ besluit TEGEN Wereldraad.
Tweede beroep: Javaans kerigenootschap
+ 12 artikelen (apost. geloofsbel.)
+ aansluiting bij de Wereldraad.

Waar moet de Pos zich nu aan conformeren, en dr
Verkuy! Zullen zij niet als de „Stenen Man" worden
— uitzijnde naar de Wereldraad en het hoofd er van
afdraaiende — ?

Vindt de heer Algra niet, dat het besluit van Den
Haag tegen de Wereldraad feitelijk opgeheven wordt
door andere besluiten? Is hij van mening, dat de a.s.
zendelingen soms nog hun hoofd van de Wereldraad
zullen wenden daar in Indonesië? Of gelooft hij, dat
er tweërlei „gereformeerdheid" aan het groeien is:
voor binnenlands gebruik en voor buitenlands gebruik?

Voor 't binnenland: tegen Wereldraad?
Voor export: toch, wel pro, en niet zo bekrom-
pen als het wel lijkt?

Tot zoover de v. d. Waal. Het is noodig de teekenen
van de tijden te verstaan. K. S.

*. De dubbele moraal ontmaskerd

Hoe vaak hebben we niet geklaagd: er wordt in de ge-
bonden kerken met tweërlei maat gemeten. Men is daar
smal, men kan daar ook breed zijn; fel tegen vermeende
remonstranten, tolerant tegen werkelijke.

We staan in onze klacht niet alleen.
Dr J. C. Hoekendijk, secretaris van den Wereldraad
van Kerken, is ons te hulp gekomen.

In „In de Waagschaal", 2 Dec. 1949, schrijft hij over
de aanvallen van prof. Zuidema op de „Wereldzending".
In eenige artikelen in „Trouw", Dr Hoekendijk merkt nu
inzake dit „wild geschrijf" op, dat het slechts in Indone-
sië weersproken werd, doch dat in Nederland een publie-
ke reactie achterwege bleef. De Rullmann weersprak in
„De Heerbaan" Dr Zuidema en Dr Verkuy!, drong aan
op een „publieke bestrijding van Prof. Zuidema's valse
getuigenis en de laffe aanval op zijn makkers". Maar in
Nederland bleef het stil. En dan stelt dr Hoekendijk de
volgende ontdekkende vragen:

Is het dan toch waar, dat de waarheidscriteris aan
de beide kanten van de Alpen verschillen? Of verkrijgt
men bij het passeren van Port Said een grotere vrij-
heid? Of moed?

En na deze uit-dagende woorden gaat dr Hoekendijk
aldus voort:

Velen uit Prof. Zuidema's kring hebben zich geër-
gerd en vertoond over zijn artikelen. Maar op de vraag
waarom dit niet openlijk werd uitgesproken, was het
antwoord steevast dat zoets „niet opportuun" zou zijn.
Sommigen vreesden, dat door zulk een terechtwijzing
de zendingsinkomsten zouden dalen, anderen voelden
zichzelf in een te „gevaarlijke" positie om de hoog-
leraar tegen te spreken, weer anderen — de gelijkenis
van Prof. Zuidema's optreden met dat van Prof. Schil-
der is hun niet ontgaan — waren benaauwd voor een
nieuw schisma.....

De oecumenische hoffelijkheid mag niet verbieden
deze kwellende vraag te uiten: vertonen de Gerefor-
meerde Kerken, wanneer het er op aankomt, niet het
karakter van een primitieve adat-gemeenschap, waar
het er immers voor alles op aankomt, dat men het al-
tijd weer voor de stamgenoot opneemt en het groeps-
prestige bewaart?

Natuurlijk zijn we het in geen enkel opzicht met dr
Hoekendijk eens, wat zijn critiek op Zuidema's artikelen
betreft, artikelen, die volgens hem verhuuld zijn „in een
Schilderiaansch dialect, dat ieder zoo maar niet ver-
staat". We staan achter den aanvallenden prof. Zuidema,
al wilden we wel, dat hij nu ook verder ging en zijn
kerken ging oproepen tot vrijmaking en reformatie.

Maar met de critiek op de gebonden Geref. Kerken,
die dr Hoekendijk uitbrengt, zijn we het eens. Wat dat
betreft spreekt dr Hoekendijk met een schilderiaansch
accent. De kool en de geit worden gespaard in de ker-
ken, die in 1946 een Vervangingsformule opstelden en zich
aansloten bij den Ned. Zendingraad en I.Z.R., die in 1948
te Eindhoven en in 1949 te Den Haag alle leeruitspraken
handhaafden en tegelijk stevige contacten aanknoopten
met de bij den Wereldraad aangesloten Javaansche ker-
ken. De 31 studenten, die weer Groen en „den jongen
Kuyper" willen lezen, worden „ongereformeerd" genoemd.
Maar met barthianen wordt in de zending samengewerkt:
„Baarn" en „Oegstgeest" zijn de Groote Twee der neder-
landsche zending. En tegelijk durft men ook weer niet
in alles de consequenties van eigen daden trekken. Men
gaat uit; maar dan „in het netje". Tweërlei ethiek. Tus-
schen ja en neen.

Moge er eindelijk eens gekozen worden. Of eigenlijk:
als er zóó doorgeslagen wordt, is er al gekozen. Gekozen
voor de normloosheid. En deze keuze riep en roept om
Afscheiding, Dolantie en Vrijmaking. Hij heeft u bekend
gemaakt, o mensch, wat goed is. En wederom: niet wij,
maar de Woorden des Heeren verbinden wetteloosheid met
den antichrist (2 Thess. 2).

Sneek. C. VAN DER WAAL.

*. Verdrukking

We moeten ons erop voorbereiden, dat wij over heel de
linie in de verdrukking komen. Inzake onze zending op
Soemba hebben we nog steeds de gevolgen te dragen van
een achter de schermen opererende synodocratische te-
genwerking. En wat Borneo betreft: ook in de pogingen
om daar voet aan den grond te krijgen, stuiten we op
teekenen, die erop wijzen, dat de wereld, na Hitler's dood
uitbundig gevierd te hebben (niet allen gelooven, dat hij
nog leeft) de grootste ketterij van Hitler bewaard heeft:
de gelijkshakeling. „Ze" klagen in de krant, als de nazi's
in Beleren en in andere duitsche staten den kop weer
opsteken. Maar het nazidom, waaraan de gelijkshake-
lingsidee in het bloed zit, is welkom, zoodra het maar
stichtelijk doet. Daar is „de" kerk dan voor. Wij ver-
namen, dat men onze zending in Borneo wil tolereren,
als maar voldaan wordt aan de voorwaarde, dat de daar te
„planten" kerken zich „natuurlijk" laten gelijkshake-
len met de algemeene protestantsche kerk; enfin, als ze
helemaal zich laten incorporeren in de organisatie, die
zich gereed houdt, om de inschakeling-van-morgen, en de
gelijkshakeling-van-overmorgen bij voorbaat tegemoet te
komen, en die het hoofd heel netjes vooroverbuigt, opdat

Kerk en Koninkrijk Gods (VIII)

POP. WETENSCH. SCHETSEN

ZONDAG 19 EN 12.

Ook in zijn bespreking van wat de Nederlandsche
Gereformeerde Belijdenisschriften zeggen over de ver-
houding van kerk en koninkrijk Gods blijkt Dr H. J.
Westerink een slecht exegeet en bovendien iemand,
die zijn verkeerd filosofische constructies met dwaze
historische speculaties tracht te verdedigen.

Hij is van oordeel, dat de Catechismus in één Zon-
dagsafdeeling de scherpe (onder)scheiding van Chris-
tus als Hoofd van de kerk en als Koning in het rijk
leert. Deze Zondag van den Catechismus biedt dus z.i.
steun aan de theorie, dat kerk en koninkrijk Gods
aparte terreinen zijn, sterk van elkaar te (onder)-
scheiden.

Maar overigens komt dit belijdenisgeschrift, dat de
schrijver eens met zijn ja-woord heeft bekrachtigd,
er bijzonder slecht af.

De uitspraken, die Dr Westerink voor het karretje
van zijn theorieën meent te kunnen spannen, vinden
we in Zondag 19.

In deze Zondagsafdeeling, die over het regiment van
Christus over alle dingen handelt, heet het, dat Chris-
tus is ten hemel gevaren, „opdat Hij Zichzelf daar
bewijze als het Hoofd zijner christelijke kerk, door
Wien de Vader alle ding regeert".

Dr Westerink merkt nu op, dat de benaming Hoofd
hier gereserveerd is voor Christus' relatie tot de kerk.
Hij acht dit waarschijnlijk een bevestiging van de
theorie, welke hij in volkomen strijd met (o.a.) Ef. 1
en Col. 1 en 2 heeft opgezet.

Hier blijkt, dat Dr Westerink den Catechismus met
dezelfde verkeerde vooroordelen leest als die, waar-
door hij bij zijn poging tot exegese van enkele Schrift-
geveens bleek beheerscht te worden.

Immers er is geen sprake van, dat Zondag 19 den
term „Hoofd" reserveert voor Christus' be-
trekking tot de kerk. Van „reserveren" kan men
slechts spreken, als het een met duidelijke woorden
van het ander wordt afgegrensd. Het is echter vol-
strekt niet zoo, dat de Catechismus, wanneer hij ons
ook in Zondag 19 belijden doet, dat de Christus Hoofd
is van Zijn kerk, daarmee uitspreekt, dat deze Chris-
tus geen Hoofd is in het rijk van God. Eer het tegen-
deel is het geval.

Zondag 19 legt juist allen nadruk op de nauwe ver-
bondenheid van de waardigheden van den Christus
ten opzichte van kerk en koninkrijk Gods. Aan de
rechterhand van God zittend bewijst de Christus Zich
het Hoofd van Zijn christelijke kerk. Door Hem in
Zijn functie van Hoofd der kerk regeert de Vader alle ding. „Alle ding" is hier, evenals
in de Schriften op welke deze uitspraak van den cate-
chismus gefundeerd is, aanduiding van het koninkrijk
Gods. De Vader bestuurt dus vandaag Zijn rijk door
den Christus als Hoofd van de christelijke kerk.

Ligt hier niet juist op den sterken samenhang van
de bevoegdheden van den Christus alle accent? Vin-
den we hier niet de belijdenis, welke wij uit Ef. 1
en Col. 1 en 2 en andere Schriftplaatsen hebben
samengevat met de woorden: kerk en koninkrijk vor-
men meer dan een personeele unie? Ef. 1 en Col. 1
en 2 verkondigen: Christus, het Hoofd boven alle din-
gen, is de Koning der kerk. En Zondag 19 belijdt: de
Koning der kerk is het Hoofd boven alle ding.

In plaats van de scherpe (onder)scheiding van Dr
Westerink te steunen, staat antwoord 50 van den Hei-
delbergischen Catechismus lijnrecht tegen diens con-
structies over.

Met de volgende vraag en het daarop gegeven ant-
woord is het al evenzoo gesteld. Immers daar wordt
gevraagd, wat nuttigheid ons deze heerlijkheid van
ons Hoofd Christus brengt. Met „deze heerlijkheid" is
bedoeld het zitten aan de rechterhand Gods, de
koningspositie in het rijk der hemelen. Er wordt dus
ook gevraagd naar de bate, welke de nauwe verbon-
denheid van de waardigheden van den Christus voor
Zijn volk met zich voert.

Het antwoord luidt o.a., dat Christus ons met Zijn
macht tegen alle vijanden beschut en bewaart. Alle

het toch behoorlijk passe in den strik, dien de grootste
gelijkshakelaar der geschiedenis, de antichrist, gereed
houdt.

Wat is er toch een bitter klein beetje overgebleven
van de eschatologische verwachting. Aan den eenen kant
de beste menschen, die verrukt naar den staat van Israë-
turen, hoewel die van de messiaansche beloften zich ver-
der houdt dan de felste heiden; aan den anderen kant de
barthianen, die van eschatologisch denken den mond vol
hebben maar door hun vloekwaardige doorbraakspolitiek
de teekenen van de tijden noch verstaan, noch helpen
verstaan. Wij moeten het goed weten: we kunnen hier
in Nederland nog een paar maand ons laten ophouden
door synodocraten, die zeggen dat ze praten willen, praten,
maar intusschen bij de week blijer in hun pers achter een
jongen man aanloopen, die met een paar onnoozele slag-
zinnen een kloof fantaseert, die met de werkelijke niets
te maken heeft, en juist daardoor den afstand zóó groot
maakt, dat men met de klompen voelt: ze willen alleen
praten, met wie onze belijdenis verloochent. Met ons
willen ze in geen geval ooit weer samenwonen. Maar
terwijl sommigen nog over dit geharrewar aan 't prak-
kiseeren zijn, gaat rechts en links de antichrist de wape-
nen slijpen, om ons het laatste restje christelijk geloof
als middel-dat-de-wereld-overwint te betwisten. K. S.

macht, die Christus als Hoofd boven alle ding, als
Koning in het rijk Gods, van den Vader heeft ontvan-
gen, wendt Hij aan ten behoeve van de Zijnen. De
kerk is veilig in de schuts van haar Heer, Die Koning
der wereld is.

Ook vraag en antwoord 51 leggen dus allen nadruk
op den sterken samenhang van de ambtsbevoegdheden
van den Christus en op de onlosmakelijke verbonden-
heid van kerk en koninkrijk Gods.

Men kan het niet anders dan als een verblindings van
den geest zien, dat Dr Westerink meent, dat deze
Zondagsafdeeling steun geeft aan zijn constructie van
een scherpe (onder)scheiding van Hoofd en Koning,
Kerk en rijk.

Deze verblindings is te meer verwonderlijk, nu blijkt,
dat de schrijver met andere gedeelten van den Cate-
chismus groote moeite heeft gehad. Het is hem niet
gelukt heel dit belijdenisgeschrift pasklaar te maken
voor zijn betoogen. Hij erkent dat ook ten volle.

„Anderzijds" — zoo schrijft hij — vinden we „in den
Catechismus, dat dit scherpe onderscheid wordt ver-
troebeld. Ik denk inzonderheid aan Zondag 45, over
het koninkrijk Gods, aan Zondag 31 over de sleutelen
des Hemels en Zondag 12 over Christus' Koninkrijk
ambt."

In deze Zondagsafdeelingen ontdekt Dr Westerink
blijkbaar elementen, die min of meer met zijn beschou-
wingen in strijd zijn. Nu is dat stellig het geval, eer
meer dan min.

Maar had dit hem er niet toe moeten dringen zich
af te vragen, of zijn uitlegging van Zondag 19 wel
deugde? Men moet immers uitgaan van de gedachte,
dat de Catechismus een laken uit één stuk is. Wie
strijdt tegen wat bijv. Zondag 48 leert over de ver-
houding van kerk en koninkrijk Gods mag niet zonder
meer meenen, dat zijn theorie met Zondag 19 in over-
eenstemming is, ja door den inhoud van die Zondags-
afdeeling wordt gestaafd. In elk geval is duidelijk ge-
worden, dat Dr Westerink zich bewust is van de dia-
crepantie, welke er op dit punt bestaat tusschen zijn
constructies en de Gereformeerde belijdenis, uitgedrukt
in den Heidelbergischen Catechismus.

Dr Westerink meent, dat de naam Koning in de
Schrift niet gebruikt wordt van Christus in Zijn relatie
tot de kerk; het N.T. kent volgens hem de uitdrukking
Koning der kerk niet. „Dit vast te moeten stellen
maakt de verwarring van kerk en Koninkrijk in den
Catechismus te ernstiger."

Wij hebben in onze eerste artikelen reeds aangetoond,
dat Dr Westerink zich in deze zaak ten opzichte van de
Schrift vergist. Zakelijk wordt zoowel in het Woord
Gods van het Oude Verbond als in dat van het Nieuwe
ons verkondigd, dat de Christus Koning der kerk is.

Wij komen op deze zaak thans niet terug doch ver-
melden de uitspraak van Dr Westerink alleen om te
doen zien, met welke ernstige aanklachten hij den
Catechismus tegenkomt.

Hij constateert in den Catechismus een verwarring
van kerk en koninkrijk, een vertroebeling van scherpe,
z.i. schriftuurlijke (onder)scheidingen en hij acht deze
fouten te ernstiger, nu de Schrift naar zijn oordeel den
naam Koning niet van Christus gebruikt in Zijn relatie
tot de kerk. J. FABER.

Boekbespreking

De S. P. de Roos, Beginselen van Kerk-
muziek, 1946, Amsterdam. H. J. Paris,
Uitgeverij.

In dit boek staan zeer vele mooie en ook wel inte-
ressante dingen, en op muziektchnisch gebied geeft
het den verstandige steun en den onverstandige wijs-
heid. Maar in de principieele grondvragen slaat de
schrijver andere wegen in dan wij. Inzake de begrippen
kerk, liturgie, sacrament. De theologie van Van der
Leeuw heeft schrijver nog te veel onder haar beslag,
en we krijgen ook nog het verhaal van horizontale en

verticale lijn. Kortom: in de grondbegrippen gaan we uiteen, dus ook in de verdere uitwerking. Maar voor de rest, de helderheid en het muziektechnisch apparaat heb ik allen lof, dien een populair bedoeld werkje als dit moet trachten te verdienen. K. S.

Nel van der Vlis: Een Zomer van Let Verhage. 2e dr. J. H. Kok N.V., Kampen. 1949.

De titel doet al veronderstellen, dat we hier te doen hebben met een vacatieboek. Dit brengt zijn consequenties mee, want niemand verlangt in den zomer zich te vermoeien met een zwaar geschreven roman of in den winter zich te amuseren met een verhaal over een saale zomervacantie. Derhalve behoort zoo'n boek in een luchtigen trant geschreven te zijn.

Hierin is Nel van der Vlis uitstekend geslaagd. Haar Let is een opgewekt meisje, dat voor weinig geld een tamelijk vervelend kantoorbaantje volhoudt en aan wie een prettige vacatietoelt met vrienden en vriendinnen in een motorboot over onze groote rivieren goed besteed is. Haar luidruchtig woordverbruik, begeleid door den ronkende motor past volkomen in de vacantiestemming van de jongelui. Dat een verlovingshet resultaat is van haar uitstapje, is haar van harte gegund.

De wat lange inleiding is te vlot geschreven om te vervelen; Letje gebruikt meer haar mond, dan haar oogen gedurende den watertocht, vandaar het ontbreken van beschrijvende gedeeltes. Het geheel is wat oppervlakkig, maar toch een prettig, goed meisjesboek. Gron. H. S.

Netty Faber-Meynen: Tine van Loop. J. H. Kok N.V., Kampen. 1949.

Niet altijd klopt de titel van een boek geheel met den inhoud. Dat is hier ook enigszins het geval. Wel is Tine voortdurend de hoofdpersoon, maar niet haar geheele levensloop, doch ten hoogste een jaar van haar leven wordt in dezen roman beschreven. Eigenlijk is dit een te zwaar woord voor dit boek, bestemd voor jonge meisjes, maar het is meer dan een vlot verhaaltje. Zelfs zit er een zekere tragiek in, al moet dit niet al te hoog worden opgenomen.

Tine is een lief meisje, hulpvaardig en gezellig. Mee door haar hulp slaagt haar vriendin, net als zij zelf, voor het eindexamen H.B.S.

Mies is arm, Tine haar vader heeft een behoorlijke zaak. Na het examen verwacht Tine te zullen studeeren, en Mies zal wel in het huishouden moeten. Tot haar groote ontsteltenis vertelt vader haar echter, dat zijn zaken een dure studie niet toelaten. Erger nog voelt ze haar teleurstelling, als Mies door een rijken oom wel de gelegenheid krijgt te gaan studeeren.

Dapper slaat zij zich door haar verdriet heen en zij weet een heel prettige vacantie te krijgen, door als kindermisje met een rijk doktersgezin naar zee te gaan. Daar ontmoet ze vrienden en als een daarvan naderen omgang met haar zoekt, komt zij voor een zware keus te staan. De jongeman is ongelooft en besteedt den Zondag vooral aan uitgaan. Een korte aarzeling verontrust haar geweten, maar zij houdt vast aan haar beginsel. Dit conflict is niet het sterkste gedeelte van het boek, het gaat niet erg diep. Desondanks vindt Tine spoedig daarop het geluk, als een schoolvriend haar vraagt, van wien zij meende, dat hij zich met Mies zou gaan verlovten.

Het boek is in een rustigen, beschaafden stijl geschreven, zonder eenige uitbundigheid. Daardoor doet het soms wat vlak aan, want jonge meisjes in een prachtige zomer kunnen wel wat meer woordkleur gebruiken. Ondanks de soms humoristische tegenstelling in de lotgevallen van Tine en Mies, breekt die humor nergens door in den stijl. Deze blijft te statig.

Jongemeisjes zullen het boek vermoedelijk met genoegen lezen.

Gron.

H. S.

GEZINSLEVEN

Aangaande mij en mijn huis

Zoo zeiden ze de één tot den ander: „Wat is dit?”

Het ligt in den aard van onze kinderen, dat ze naar alles en nog wat vragen. Men zegt wel eens: „Een dwaze kan meer vragen, dan tien wijzen kunnen beantwoorden”, — maar als we in plaats van „dwaze” lezen „kind”, dan is het zeker waar.

En het is geen wonder! Onze kinderen leven in een wereld, waarin ze elken dag vreemde, wonderlijke dingen ontdekken. Voor het eerst van hun leven zien ze op een morgen de heele wereld wit en uit de lucht onophoudelijk ontelbare witte dingetjes naar beneden komen: niet vallen, maar op en neer en heen en weer bewegen tot ze eindelijk den grond bereiken. Een oogenblik zijn ze stil van verbazing, alleen de oogen spreken, tot ze eindelijk, om het rechte er van te weten, moeder de vraag stellen: „Wat is dit?”

Voor het eerst van hun leven zien ze de kamer en de wereld daarbuiten door een bliksemastraal fel verlicht, dat hun oogen zeer doen, en even later een wonderlijk, aanhoudend rommelen, dat het heele huis

er van dreunt en de ramen rinkelen: „Vader, wat is dat?” — vragen ze.

Elken dag bijna is er wat nieuws. In raadselen wandelt de jonge, wordende mensch op aard. Oogen en ooren staan wijd open naar alle kanten. En tegelijk ontwaakt ook het verstand, dat antwoord wil hebben op de vraag: „Wat is dat?” Een vraag die later overgaat in het: „Wat moet dat? Waarom is dat zoo?”

En gelukkig het kind, dat een vader, een moeder heeft, die het kind verstaat en even vaardig is, om al deze vragen op passende wijze te beantwoorden, even vaardig en even bekwaam, als de moeder was, toen ze op het schreien van haar zuigeling hem voedde en laafde met de moedermelk.

Welk een zware taak hebben hier de ouders, vooral de moeder, want in dezen tijd, waarin de jonge ziel de wereld rondom zich ziet opengaan en telkens onbekende dingen ontmoet en het: „Wat is dit?” soms tot vervelens, tot benauwens toe haar tot antwoorden dwingt, worden de grondslagen gelegd van het leven. Welk een zware taak, maar ook wat een prachtgelegenheid, om te mogen voldoen aan den eisch des Heeren: „Voedt uwe kinderen op in de vrees en vermaning des Heeren!”, „in den weg des Verbonds!”

Neem den kerkgang! Gelukkig zit ze met haar kind van een jaar of zes vooraan, zoodat ze alles goed kunnen zien. Het is doopen dezen middag. De kleine ziet 't doopvont duidelijk staan; een witte handdoek daarbij. „Wat moet dat?” — leeft het in haar hart, terwijl ze alles nauwkeurig opneemt. Tot het eindelijk gebeurt. Een vader en moeder staan op. Een zuster brengt een baby naar binnen, en zet zich naast dien vader en moeder neer. Dat de dominee die ouders wat vraagt, waarop ze „Ja” antwoorden, ontgaat haar aandacht, die gespannen is op dat doopvont, waarvan het zilver zoo wondermooi haar tegenschittert, en op die baby op de schoot van de zuster. En dan komt het: De dominee daalt de trappen af en licht het deksel van het doopvont. De zuster legt dat lieve kindje, met het prachtig witte jurkje, in de handen van den vader. Zonder dat ze het weet, is ze op haar teenen gaan staan, om vooral goed te kunnen zien; en dan roept de dominee heel luid zeker den naam van het kindje: „Karel Jan” — ik hoop u..... het andere verstaat ze nauwelijks, want tegelijk doet de dominee water uit het zilveren bekken op het lieve kopje van den kleinen Karel Jan, dat het bij zijn gezichtje neerloopt. De dominee droogt zijn handen en gaat weer naar boven. Dan zingen ze allemaal. Zij zelf zingt ook mee. Want dat versje kent ze reeds: „God zal Zijn waarheid nimmer krenken”. Vader geeft den kleinen jongen weer over aan de zuster, die het natte gezichtje afdroogt, en stopt wat in een bus, die bij het doopvont staat.

Zeg mij, wie Uw vrienden zijn!

In „Leer en Leven”, Kerkblad voor de classis Haarlem der Christelijke Gereformeerde Kerken, 19 Nov. 1949, schrijft ds J. C. Maris van Haarlem over een art. van prof. dr Clarence Bouma in „Calvin Forum”. Prof. Bouma hield daarin als volgt zijn klacht op na de Oecumenische Synode (volgens vertaling ds Maris):

„Men is er min of meer verlegen mee, deze welwillende houding van de zijde van sommige der Nederlandse leiders van de Geref. Kerken inzake aansluiting bij de Wereldraad, te verklaren. Schrijver dezes, zowel als anderen uit Amerika, gaven uitdrukking aan hun verwondering en teleurstelling in dit opzicht. Wij in Amerika, die in de praktijk met de Federal Council of Churches te maken gehad hebben en die weten, hoe weinig de vrome verklaringen van zulke georganiseerde groepen van Vrijzinnigen te betekenen hebben, hebben sedert lang onze mening in deze kwestie bepaald. Om het met een gewone Hollandse uitdrukking te zeggen: we meenden dit station allang gepasseerd te zijn. Metterdaad gaf het debat op de Amsterdamse Synode (bedoeld is: de Oecumenische Synode, v. d. W.) sommigen van ons de gelegenheid een strijd te strijden, waarvan wij dachten, dat de Hollanders die allang geleden hadden uitgevochten.”

Zouden de oogen open gaan?

Het ware te hopen.

Maar dan is tevens te wenschen, dat men in Amerika eens gaat overwegen wie in Nederland eigenlijk de Gereformeerde Kerken zijn. Er is heel wat laster verspreid over de „Schilder-groep”. Maar op den duur zal men toch noodgedwongen bepaalde feiten onder oogen moeten zien. Wanneer men daar in Amerika nu eens niet het conflict in de Geref. Kerken sinds 1944 gaat bezien vanuit de vraag: **W a a r z i t t e n m i j n v r i e n d e n ?** maar als men de katholieke vraag eens ging stellen: **W a a r w o r d t m e t t e r d a a d v a s t g e h o u d e n a a n d e G e r e f o r m e e r d e c o n f e s s i e ?** dan zou er veel gewonnen zijn. Wellicht kwam de vraag dan op: Zouden dan toch de menschen van het „Schilderschisma” de wettige voortzetting zijn van de Gereformeerde Kerken? Zouden wij soms werkelijke vrienden gepasseerd, en met menschen, die niet bereid zijn te strijden, ten onrechte de vriendschap gezocht hebben?

Laat prof. Bouma op grond van officiële stukken en publicaties eens nuchter oordeelen. De kerken, die hij gereformeerd noemt en waarmee zijn kerken correspondentie onderhouden, handhaven die nog de drie

De zuster gaat met de baby de kerk uit.

En dan duurt de dienst nog heel lang. Maar telkens keeren haar gedachten weer terug naar dat doopvont, naar dat water, naar den kleinen Karel Jan. Haar hartje is er vol van en graag zou ze haar moeder met allerlei vragen bestormen: „Moeder, wat is dat?” enz. enz. Maar het zwijgen is haar opgelegd. Tot eindelijk de dienst is afgelopen.

Dan komen de vragen los. Als moeder verstandig is, gaat ze nu, op weg naar huis, niet op al die vragen in, al snauwt ze heelemaal haar kind niet af: „Dat zal ik je straks allemaal eens fijn vertellen!” Want ze kan er zeker van zijn, dat hetgeen haar kind dezen avond beleefd heeft, nog lang haar gedachten zal bezig houden. En stellig doet zich wel eens een gelegenheid voor er rustig met haar kind over te spreken. Op een heel eenvoudige wijze.

„Waarom noemde Dominee dat jongetje bij den naam?” „Omdat de Heere toen zeide, dat die kleine Karel Jan Zijn kind was; ook het kindje van zijn vader en moeder, maar toch eigenlijk het kindje van den Heere; de Heere in den hemel is zijn Vader.”

„Is de Heere dan ook mijn Vader, moe?” „Zeker, net zoo goed. Want jij bent ook gedoopt en toen heeft de dominee jou w naam genoemd: „Hendrika!”

„Waarom had het jongetje zoo'n fijne jurk aan?” „Omdat vader en moeder zoo heel, heel blij waren, dat hun kindje van den Heere was; en dat de Heere nu voor dat kindje altijd wil zorgen; en dat hun kindje altijd tegen Hem mag zeggen: „Mijn Vader”. Maar ja, dan moet het natuurlijk ook goed naar dezen Vader luisteren en Hem gehoorzaam zijn!”

„Moeder, waarom deed Dominee water op zijn hoofdje?” „Je weet wel, dat je wel eens kwaad doet. Elken dag. Nog veel meer, dan je zelf wel weet. En al dat kwaad, dat weet de Heere; en daar is Hij erg boos over, en daar zou Hij ons en jou ook, en den kleinen Karel Jan ook, voor moeten straffen. Maar nu is de Heere Jezus gekomen, om die straf voor ons te dragen. En daarom belooft Hij ons, weer goed op ons te zijn, en ons de zonde af te wassen. Net zooals moeder het vuil van jullie afwast, zoo wil de Heere van ons de zonde afwassen. En als wij dan groot worden en zonde doen, en het ons zoo verdriet doet, dan moeten we niet denken, dat de Heere niet langer onze Vader wil zijn, maar dat Hij ons zoo zeker onze zonden wil vergeven, zoo zeker als wij met het water van den doop gedoopt zijn”.....

Moet het precies zoo gezegd worden? Wel nee, elke moeder of vader doet dat op eigen manier; 't hangt ook af van den leeftijd van het kind. Maar toch in dezer voege.

HUISMAN.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

formulieren van eenigheid? Trouwe belijders hebben zij uit de kerken gestooten. Maar met de indische bij den Wereldraad aangesloten kerken werken ze dapper mee, benevens met de International Missionary Council. De naam van den zendingshoogleeraar, prof. dr J. H. Bavinck, kan prof. Bouma vinden in de lijst van de „accredited visitors” van de Assembly van den Wereldraad, Amsterdam 1948. Men zegt, dat amerikanen nogal van concrete voorbeelden houden; welnu, wat zegt prof. Bouma van Het Zendingsblad (Nov. 1949) van de kerken, die hij gereformeerd noemt, hetwelk onder „Nieuws van het zendingsfront”

(1) de heugelijke mededeeling doet, dat: 1. van 6—12 Nov. er een National Christian Council in Indonesië wordt opgericht, en dat dr W. A. Visser 't Hooft (seer. van den Wereldraad) en de heer Ranson (namens de Int. Miss. Council) aanwezig zullen zijn „om contact op te nemen” (!!!);

2. dat er van 7—17 Dec. 1949 te Bangkok een Oost-Azië conferentie is, waar natuurlijk de javaansche kerken present zijn (dat prof. Chao er ook zal zijn staat er niet bij dezen keer, dat zou al te zeer de menschen wakker maken, je weet nooit wat prof. Zuidema uit zal halen), belegd door Wereldraad en Int. Zendingsraad;

3. dat er een Indonesische vertaling is uitgegeven van de Noodleertuur-commissie te Batavia van de conclusies en resoluties van de eerste Assemblée van den Wereldraad van Kerken (er staat ook bij, dat een uitleg van Dr (Ds?) D. Bakker Sr zal verschijnen over het Kort Begrip; ja, ja, men is Faulkner nog niet vergeten, al krijgen ook Van Dusen en Niebuhr een plaats in het oecumenische pantheon!)).

Ter informatie diene, dat Het Zendingsblad in duizenden exemplaren verspreid wordt en onder redactie staat van ds J. C. Gilhuis (zendingsdeputaat), ds B. Richters (directeur Zendingscentrum) en ds H. A. Wiersinga (zendingspredikant).

Laat men in Amerika — en ook hier in Nederland — eens bedenken, dat we niet op deze dingen wijzen omdat we van ressentiment vervuld zijn tegen hen, die ons uitwierpen, of dat we een soort geest-drijvers willen zijn. Wij attenderen hierop om te waarschuwen en op te roepen tot de vandaag zoo noodzakelijke vrijmaking. Laat prof. Bouma voorts bedenken, dat ook zijn kerken geïnfilteerd worden door pro-oecumenische invloeden van de nederlandse synodale kerken uit. In het door hem geredigeerde „Calvin Forum” van Juni-Juli 1949 vraagt George Stab, die evenals

prof. B. „begrip” over bel den We we have Wij kn de Chri voldoende wordt. huls. La huldige met de te zijn. ning vo dan n mijn vrie waar zijn de Chri het rela figuren machina op hun den kon met beh ken in L ja's in (ds A. E reeds op de chr. van de s ties film in de ge Er is men zijn politiek huurling-noot een van de kleur bel Sneek.

Amice Ik we een afst diploma. telijke ver verliefd de geschi Bijbel te den mog De bes hier te Christelij geloof, d De laats felten m en na de Het po Joodsche Christus' De gel zijn groe meent, d winnen v Plato. Is dan heef Philo me Testamen feiten de Een „v Zou N natuurlu Hij ver als overr de verlos toch den zicht lijke vaders in Hoe elen zij zegg geduurd den. En z maar een Niebu troost. De ho „nemesi Maar d hopen, al schering, slag werp tapijt van Veel m sor zich ting als Schrift, m aanhaling in een m hier den de geschi moet gelc grooten is